Raadsvoorstel

Tabel registratiegegevens

Registratienummer	24.0016101
Zaaknummer	Z24002703
Datum oordeelsvormende raadsvergadering	24 oktober 2024
Datum besluitvormende raadsvergadering	7 november 2024
Van afdeling	Ruimte & Ondernemen
Onderwerp	Zienswijze ambitieniveau Recreatievisie Westfriesland
Portefeuillehouder	wethouder V.B. Buis

Samenvatting

Het Recreatieschap Westfriesland ontwikkelt een nieuwe recreatievisie. Daartoe heeft zij drie scenario's voor het ambitieniveau uitgewerkt:

1. Voldoen aan de landelijke norm (model provincie NH) (350m²/ huishouden);
2. Uitbreiden met accent op verbindingen (265m²/ huishouden);
3. Recreatiegroen laten meegroeien met het huidige inwonersaantal (150m²/ huishouden)

De raad wordt gevraagd een positieve zienswijze af te geven voor de uitwerking van scenario 2 in de recreatieve visie die door Recreatieschap Westfriesland wordt ontwikkeld, zonder hierbij onvoorwaardelijke financiële verplichtingen aan te gaan.

Inleiding

De gemeente Opmeer is onderdeel van de gemeenschappelijke regeling Recreatieschap Westfriesland (hierna: RSW).
RSW heeft als taak de behartiging van de belangen van de openluchtrecreatie en het landschap in het samenwerkingsgebied, waar onder het vaststellen en uitvoeren van recreatiebeleid.

In 2016 stelde het algemeen bestuur van RSW het Natuur- en Recreatieplan Westfriesland vast om invulling te geven aan de regionale ambitie en beleid van Westfriesland op het vlak van natuur, landschap en recreatie.
Dit beleid is verouderd als gevolg van de groei van het aantal inwoners en verschillende ruimtelijke, demografische en maatschappelijke ontwikkelingen.

In de kadernota en begroting 2024 kondigde RSW al aan in 2024 met de ontwikkeling van de Recreatievisie te starten.
Het vaststellen van het ambitieniveau is een belangrijk onderdeel van de visie.

Het RSW heeft drie scenario's voor het ambitieniveau uitgewerkt:
1. Voldoen aan de landelijke norm (model provincie NH) (350m²/ huishouden);
2. Uitbreiden met accent op verbindingen (265m²/ huishouden);
3. Recreatiegroen laten meegroeien met het huidige inwonersaantal (150m²/ huishouden).

Een nadere toelichting op de scenario's staan in bijlage 1.

Voorgesteld besluit

1. Een positieve zienswijze af te geven voor de uitwerking van scenario 2 in de recreatieve visie die door Recreatieschap Westfriesland wordt ontwikkeld, zonder hierbij onvoorwaardelijke financiële verplichtingen aan te gaan.

Argumenten

1.1 Realistische en haalbare aanpak.

Scenario 2 biedt een haalbare toename van recreatieruimte per huishouden, van 150 m² naar 265 m². Hoewel dit minder is dan de 350 m² in scenario 1, is het gezien de schaarse ruimte en de tijdsduur van 10-15 jaar wel realistisch. Scenario 3 biedt onvoldoende verbetering voor de leefomgeving en gezondheid van de inwoners.

1.2 Verbetering van woon- en werkomgeving.

Scenario 2 draagt bij aan een aantrekkelijke groenblauwe woonomgeving, die volgens de Atlas van Gemeenten 2023 momenteel ondermaats is in Westfriesland. Het sluit aan bij de ambitie van het Pact van Westfriesland 7.1 om de regio in de top 10 van meest aantrekkelijke regio's te krijgen.

1.3 Aansluiting bij transitie van het landelijk gebied.

Scenario 2 ondersteunt de transitie van het landelijk gebied door recreatie te verbinden met de doelen van de Europese Kaderrichtlijn Water, de Natuurherstelwet en de Klimaatwet. Dit helpt agrariërs over te stappen op kringlooplandbouw en natuur-inclusieve landbouw.

1.4 Versterking van verbindingen in de regio.

Scenario 2 legt de nadruk op verbindingen tussen recreatielocaties, natuurgebieden, woonkernen en sportfaciliteiten. Dit stimuleert recreatief gebruik van het landelijk gebied en bevordert duurzaam vervoer, zoals fietsen. Deze aanpak ondersteunt de ambitie van een aantrekkelijk landschap en een duurzame toekomst, en gaat zuinig om met de beschikbare ruimte.

Kanttekeningen

1.1 De financiële gevolgen van de scenario's zijn (nog) niet volledig uitgewerkt

Het kiezen van een ambitieniveau is onderdeel van het proces om te komen tot een nieuwe recreatievisie. Volledige duidelijkheid geven over de financiële gevolgen van het te kiezen scenario en uiteindelijk ook de visie zelf, is (op dit moment) niet mogelijk. Reden daarvan is dat de uiteindelijke uitwerking veel variabelen bevat. De visie zal een uitvoeringsprogramma bevatten dat de projecten en de bijbehorende financieringsmogelijkheden verkent. Onderdeel daarvan is ook de rol- en taakverdeling voor de uitvoering. Dit betekent dat de financiële vertaling pas mogelijk is wanneer de visie is vertaald naar specifieke projecten. Besluitvorming over de uitvoering van projecten zal los komen te staan van het vaststellen van de visie zelf.

1. Fasering en tijdshorizon

Het is belangrijk om te begrijpen dat de visie een lange termijn doorkijk biedt, met een tijdshorizon tot 2040 en verder. Dit plan is een strategisch kader en hoewel er een uitvoeringsprogramma wordt gemaakt, zal concrete uitvoering zal per project worden uitgewerkt en afgestemd op de P&C-cyclus, zoals we dat ook doen bij het Natuur- en Recreatieplan. Dit geeft ons de flexibiliteit om, na vaststelling van de visie, bij elk afzonderlijk project een zorgvuldige afweging te maken over de financiering, risico's en haalbaarheid.

2. Planning & Control Cyclus en gemeentelijke bijdrage

Wanneer er projecten voortkomen uit het uitvoeringsprogramma die (direct of indirect) financiële gevolgen hebben voor de gemeente Opmeer, zullen deze gevolgen vanzelfsprekend via de P&C-cyclus en de jaarlijkse begrotingen worden ingebracht bij de

raad. Dit zorgt ervoor dat de gemeenteraden tijdig en zorgvuldig in positie worden gebracht om te beslissen over de financiering en mogelijke gemeentelijke bijdragen.

3. Mogelijkheden voor cofinanciering
Hoewel de financiële ruimte op korte termijn beperkt is door het aankomende 'ravijnjaar' 2026, biedt de lange termijnvisie juist mogelijkheden om gebruik te maken van toekomstige financiële ruimte. Daarnaast biedt recreatie vaak uitstekende kansen voor cofinanciering, met name wanneer deze projecten worden gekoppeld aan grootschalige gebiedsontwikkelingen en gebiedsgerichte opgaven vanuit het Rijk en de Provincie. Door slimme koppelingen te maken met deze landelijke en regionale ontwikkelingen, vergroten we de kans om extra financiering aan te trekken.

4. Geen blanco cheque
Het vaststellen van scenario 2 betekent niet dat er op dit moment onvoorwaardelijke financiële verplichtingen worden aangegaan. De visie biedt juist ruimte om, wanneer de financiële omstandigheden het toelaten, weloverwogen beslissingen te nemen over de uitvoering van projecten. Elke stap zal zorgvuldig worden beoordeeld binnen de P&C-cyclus, waarbij de gemeenteraden volledige controle houden over de toekenning van middelen.

5. Strategische keuze voor de lange termijn
Het is goed om te benadrukken dat de visie meer is dan alleen een kostenoverzicht. Het is een strategische keuze voor de lange termijn, waarmee we richting geven aan de ontwikkeling van recreatie in Westfriesland. Door deze stip op de horizon te zetten, kunnen we nu alvast investeren in de kwaliteit van onze leefomgeving en tegelijkertijd inspelen op toekomstige kansen, zoals cofinanciering vanuit de provincie of landelijke programma's zoals een regiodeal.

Conclusie
Vanwege het zorgvuldig gekozen proces voor de totstandkoming van de nieuwe Recreatievisie houdt het college en de raad volledige zeggenschap over de financiële bijdragen per project. Bij elke stap zal een afweging worden gemaakt op basis van beschikbaarheid van middelen en mogelijke externe financiering. Hoewel er op dit moment geen volledig inzicht is in de exacte financiële gevolgen van scenario 2, biedt de lange termijnvisie de flexibiliteit om in de toekomst gefaseerde, zorgvuldig afgewogen keuzes te maken.

Beoogd maatschappelijk effect

Door accent te leggen op verbindingen door het landelijk gebied, van en naar woongebieden en sportlocaties, wordt zuinig omgegaan met de open ruimte in Westfriesland, en kunnen inwoners en gasten genieten van het landelijk gebied.

Dit sluit aan op onze ambitie voor ‘een aantrekkelijk landschap’ zoals benoemd in de toekomstvisie. Als er meer en betere verbindingen worden gelegd, sluit dit tevens aan op onze ambitie om ervoor te zorgen dat steeds meer inwoners voor de (elektrische) fiets kiezen (‘een duurzame toekomst’).

Wettelijk kader

Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr).

Het geven van een positieve zienswijze voor scenario 2 sluit goed aan op de ambities die zijn benoemd in het PACT, en op de ambities zoals benoemd in de toekomstvisie van gemeente Opmeer.

Participatie

Het participatietraject is voor de recreatievisie afgerond. Dit heeft er als volgt uitgezien:

Op 25 maart 2024 is er een bijeenkomst geweest met de Recreatietafel Westfriesland PPLG (bestaand uit: gemeente, provincie, diverse agrarische instanties en belangenbehartigers, natuur en terreinbeherende organisaties, ondernemers, HHNK, ANWB etc.) voor het ophalen van kansen, en het toetsen van het proces en ambities.

Op 27 maart 2024 is een bijeenkomst geweest met de klankbordgroep, welke bestaat uit Gemeenten, provincie, terrein beherende organisaties en cultuurorganisaties.

Communicatie

De communicatie over de nieuwe visie zal door RSW worden opgepakt.

Financiën

De uitvoering van de recreatievisie en de keuze voor een ambitieniveau zijn al meegenomen in de begroting van 2024 en 2025 van het Recreatieschap Westfriesland (RSW). De vaststelling van het ambitieniveau zelf brengt op dit moment geen directe financiële verplichtingen met zich mee. Uiteraard zullen er wel financiële gevolgen zijn zodra de visie in de praktijk wordt uitgevoerd.

Na de keuze voor het ambitieniveau zal een financiële vertaling worden gemaakt voor de verdere uitwerking van de visie. Op korte termijn zijn de mogelijkheden beperkt, onder andere door het zogenoemde 'ravijnjaar' 2026. Echter, het vaststellen van het

ambitieniveau zorgt ervoor dat we de financiële ruimte in de toekomst optimaal kunnen benutten zodra deze weer beschikbaar is. Bovendien biedt recreatie uitstekende kansen voor cofinanciering, met name wanneer dit wordt gekoppeld aan grote gebiedsontwikkelingen en gebiedsgerichte opgaven vanuit het Rijk en de Provincie. De kans op externe financiering is daarmee reëel.

Uitvoering

De uitvoering van het opstellen van de recreatievisie ligt bij het RSW. De planning van dit gehele traject is toegevoegd als bijlage. De verwachte oplevering van de nieuwe visie is het derde kwartaal van 2025.

Bijlagen

1) Scenario’s ambitieniveau Recreatievisie Westfriesland
2) Startnotitie Recreatievisie Westfriesland
3) Brief aanbieden scenario’s ambitieniveau Recreatievisie voor zienswijze
4) Planning proces Recreatievisie Westfriesland aangepast

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Opmeer,

gelet op Wet gemeenschappelijke regelingen, artikel 1;

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 22 okt. 2024,

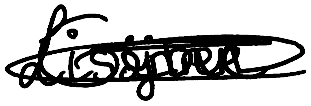
gehoord de behandeling in de oordeelsvormende raadsvergadering van 24 okt. 2024;

besluit:

1. een positieve zienswijze af te geven voor de uitwerking van scenario 2 in de recreatieve visie die door Recreatieschap Westfriesland wordt ontwikkeld, zonder hierbij onvoorwaardelijke financiële verplichtingen aan te gaan.

Besloten in de raadsvergadering van 7 november 2024.

G.J. van den Hengel
voorzitter

L. Gijben
griffier